

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

Кафедра прикладної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Н.М. Літвін
«27» вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОД 3 Менеджмент громадського здоров'я
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки
або спеціальність 229 Громадське здоров'я
(шифр і назва напрямку підготовки або спеціальності)
освітня програма Громадське здоров'я
(назва спеціалізації)
інститут, факультет Навчально-науковий інститут медицини
(назва інституту, факультету)
мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

Солоненко І.М., д.мед.н., професор.

(підпис)

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол № 3

від

«26» вересня 2019 р.

Завідувач кафедри

А.І.Сна

© Університет «КРОК», 2019 рік
© (Солоненко І.М.), 2019 рік

Київ – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Ступінь вищої освіти/ОКР: <u>магістр</u> (назва)	Кредити ECTS / Години 6 / 180	Обов'язкова дисципліна	
			заочна форма навчання
Галузь знань <u>22 охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Кількість розділів - 2	Курс / Семестр	
			1/1
Напрямок підготовки / спеціальність <u>229 Громадське здоров'я</u> (шифр і назва)	Кількість тем - 14	Лекції, години	
			14
Освітня програма: <u>Громадське здоров'я</u> (назва)	Форма підсумкового контролю – залік	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
			14
		Самостійна робота, години, питома вага	
			152 / 84,4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння студентами сучасними знаннями з теоретичних основ менеджменту взагалі та управління в системі громадського здоров'я зокрема, а також практичних навичок застосування методів, технологій, інструментів та напрямів здійснення ефективного менеджменту в громадському здоров'ї.

Зокрема, студенти мають:

– вивчити та зрозуміти: понятійний апарат науки менеджмент; особливості управління системою в сфері громадського здоров'я; технологічні, функціональні, соціально-психологічні та правові аспекти менеджменту; методи та інструменти прийняття управлінських рішень, їх види і особливості застосування; базові організаційні структури та основи організаційного проектування; основи організації праці менеджера та само менеджменту; методи та засоби управління колективом організацій у сфері громадського здоров'я; сутність комунікацій, їх значення в управлінні та підходи до здійснення; основи проектного менеджменту та можливості їх застосування в управлінні у сфері громадського здоров'я; базові засади управління змінами.

– навчитися: оперувати основними поняттями та категоріями у сфері менеджменту; розуміти та застосовувати при розробці та здійсненні управлінського впливу технологічні, функціональні, соціально-психологічні та організаційно-

правові аспекти менеджменту; визначати тактику керівника під час прийняття та реалізації управлінського рішення; визначати та розвивати організаційні структури; підвищувати ефективність процесу управління у закладі охорони здоров'я; використовувати різні підходи, методи та інструменти управління персоналом; налагоджувати ефективні комунікації всередині організації та із зовнішнім середовищем організації; організовувати власну ефективну роботу у якості керівника у сфері громадського здоров'я; застосовувати підходи самоменеджменту в практичній діяльності; застосовувати елементи проектного менеджменту в професійній діяльності; здійснювати розробку, аналіз та впровадження заходів з ефективного управління змінами в організації чи на популяційному рівні.

Згідно з вимогами стандарту та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

– *інтегральна*:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– *загальні*:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- *спеціальні (фахові):*
 - здатність визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації;
 - здатність розробляти і пропонувати науково обґрунтовані варіанти стратегій, політик та заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, а також оцінювати їх ефективність;
 - здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів;
 - здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
 - здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію;
 - здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я;
 - здатність здійснювати наставництво та сприяти безперервному професійному розвитку фахівців з громадського здоров'я;
 - здатність виконувати управлінські функції та організовувати надання послуг у сфері громадського здоров'я, забезпечувати контроль за якістю послуг, що надаються на належному рівні.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні, технологічні, функціональні, соціально-психологічні та правові аспекти менеджменту в громадському здоров'ї

Тема 1. Основні засади менеджменту. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління.

Загальні поняття та визначення: менеджмент, менеджер, організація, рівні управління тощо. Історичні етапи розвитку менеджменту. Наукові школи менеджменту. Підходи до управління: кількісний, процесний, системний, ситуаційний. Стили та методи управління. Вимоги до сучасного менеджера.

Тема 2. Основи менеджменту в охороні громадського здоров'я

Громадське здоров'я як система і об'єкт управління. Особливості управління в сфері громадського здоров'я. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Соціальна відповідальність системи громадського здоров'я та соціальна ефективність управління в ній. Етика в діяльності керівника різного рівня управління. Роль керівника в діяльності організацій у сфері громадського здоров'я.

Використання сучасних підходів щодо оптимізації управління в сфері охорони здоров'я.

Тема 3. Управління як процес. Технологічні та функціональні аспекти управління.

Процесний підхід до управління. Реалізація процесного підходу в сучасному менеджменті. Характеристика основних функцій управління. Планування – поняття про стратегію, мету, характеристика планів для різних рівнів управління в громадському здоров'ї. Організаційна структура системи громадського здоров'я, загальні характеристика. Розподіл праці при управлінні в сфері громадського здоров'я. Особливості управлінської праці. Технології управлінської діяльності. Функціональні особливості здійснення управлінської діяльності.

Тема 4. Соціально-психологічні аспекти управління

Психологічні особливості теорії поведінки особистості. Поведінка особистості в групі. Внесок школи людських відносин та поведінкових наук в сучасний менеджмент. Психотипи людини та їх значення в менеджменті. Роль особистості та особистісного в забезпеченні ефективного управління організацією або сферою. Соціально-психологічні інструменти управління.

Особистісні якості керівника як передумова ефективного менеджменту. Риси ефективного керівника. Лідерство як умова ефективного менеджменту в сучасних умовах.

Тема 5. Правові основи менеджменту охорони громадського здоров'я

Основні нормативно-правові документи у сфері громадського здоров'я. Міжнародні правові документи в сфері громадського здоров'я. Нормативно-правове поле діяльності Центру громадського здоров'я, його повноваження та сфера відповідальності. Поняття про організаційно-правові форми здійснення господарської діяльності. Їх види та особливості. Застосовуваність різних організаційно-правових форм господарювання в сфері громадського здоров'я. Особливості управління в них.

Організаційно правові аспекти менеджменту та їх застосування при управлінні в сфері громадського здоров'я.

Розділ 2. Методи, технології, інструменти та напрями ефективного менеджменту в громадському здоров'ї

Тема 6. Прийняття та реалізація управлінського рішення.

Управлінські рішення: їх сутність. Сутність процесу прийняття управлінських рішень. Управлінські рішення як продукт управлінської діяльності. Види управлінських рішень та їх класифікація. Етапи процесу прийняття управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень. Умови та чинники, які впливають на прийняття управлінського рішення. Особливості прийняття рішень в охороні здоров'я. Організація виконання управлінських рішень. Типи контролю, характеристика етапів процесу контролю в охороні здоров'я.

Тема 7. Індивідуальні та колективні управлінські рішення

Сутність та відмінності індивідуальних та колективних управлінських рішень. Методи та прийоми прийняття індивідуальних та колективних управлінських рішень. Їх переваги та недоліки. Рекомендації щодо застосування. Формування навичок прийняття індивідуальних та колективних рішень. Ефективність індивідуальних та колективних управлінських рішень.

Тема 8. Організаційні структури управління

Структурний підхід до організації. Види організаційних структур. Централізація та децентралізація влади в організації. Формування організаційних структур управління організаціями в сфері громадського здоров'я. Види зв'язків при управлінні в сфері громадського здоров'я. Поняття про посадові інструкції. Вплив структури організації на ефективність діяльності. Розвиток організаційних структур. Апарат управління: характеристика, еволюція, ефективність.

Тема 9. Управління персоналом

Сутність персоналу та кадрового забезпечення. Управління персоналом: суть, завдання, основні принципи та методи. Кадрова політика. Організаційне забезпечення управління персоналом. Кадрове планування. Форми та методи комплектування організації персоналом. Професійний розвиток та навчання персоналу. Розвиток кар'єри та адаптація персоналу. Соціальне партнерство в організації. Організація робочого місця та використання робочого часу. Оцінка, оплата й мотивація персоналу. Особливості управління персоналом у сфері громадського здоров'я.

Тема 10. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності.

Загальне поняття про інформацію. Значення інформації в менеджменті у сфері громадського здоров'я. Сутність та види управлінських комунікацій. Канали передачі інформації. Класифікація інформаційних повідомлень та методи їх оцінювання якості. Перешкоди передачі інформації та можливі заходи щодо їх усунення або зменшення. Проблеми управління інформаційними потоками. Поняття про документообігу в сфері охорони здоров'я. Роль керівника у підвищенні ефективності інформаційних потоків. Сучасні методи передачі інформації в роботі керівника в сфері громадського здоров'я.

Зв'язки з громадськістю у сфері громадського здоров'я. PR. Публічні виступи.

Тема 11. Організація праці менеджера

Особливості управлінської праці. Основні напрями раціональної організації праці. Основні види розподілу і організації праці в організації. Розпорядча діяльність менеджера. Сутність організації робочого місця менеджера. Оснащення робочого місця. Планування робочого місця менеджера та використання технічних засобів управління. Наради та переговори. Планування робочого часу та визначення пріоритетів. Делегування повноважень.

Тема 12. Самоменеджмент.

Сутність самоменеджменту та можливості його застосування. Тайм-менеджмент. Психологічні основи управління часом в діяльності керівника в сфері громадського здоров'я. Управління персональним професійним зростанням: планування, впровадження та контроль. Врахування індивідуального потенціалу та набуття практичних навичок щодо більш ефективного професійного зростання. Використання сучасних методів управління самоосвітою протягом життя. Гендерні розбіжності. Шляхи подолання психологічних проблем індивідуального професійного зростання в діяльності керівників різної статі.

Тема 13. Основи проектного менеджменту

Особливості проектного менеджменту. Проект як об'єкт управління. Типологізація і класифікація проектів. Основні характеристики та характерні ознаки проекту. Зацікавлені сторони (учасники) проекту. Життєвий цикл проекту.

Основи знань з управління проектами. Параметри та показники в процесі управління проектом. Функції та методи в управлінні проектами. Передінвестиційні дослідження та обґрунтування доцільності проекту. Планування і оцінка проектних робіт та ресурсів. Процес виконання проектів. Мережеве та календарне планування в проектному управлінні. Проектне фінансування. Команда проекту. Управління якістю проекту. Контроль та ефективність в управлінні проектами. Управління ризиками. Завершення проекту.

Тема 14. Управління змінами

Зміни в організації: сутність, поняття, етапи. Опір змінами, характерні причини опору змінами. Планування змін. Стратегічний менеджмент в ході впровадження змін. Управління процесом змін. Роль керівника в процесі впровадження змін.

Особливості впровадження змін в управління охороною громадського здоров'я.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин			
	Форма навчання (заочна)			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Розділ 1. Теоретичні, технологічні, функціональні, соціально-психологічні та правові аспекти менеджменту в громадському здоров'ї				
Тема 1. Основні засади менеджменту. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління.	7	1	-	6
Тема 2. Основи менеджменту в охороні громадського здоров'я	12	1	2	9
Тема 3. Управління як процес. Технологічні та функціональні аспекти управління.	12	1	1	10

Тема 4. Соціально-психологічні аспекти управління	12	1	1	10
Тема 5. Правові основи менеджменту охорони громадського здоров'я	12	1	1	10
Разом:	55	5	5	45
Розділ 2. Методи, технології, інструменти та напрями ефективного менеджменту в громадському здоров'ї				
Тема 6. Прийняття та реалізація управлінського рішення.	14	1	1	12
Тема 7. Індивідуальні та колективні управлінські рішення	11	1	1	9
Тема 8. Організаційні структури управління	14	1	1	12
Тема 9. Управління персоналом	16	2	1	13
Тема 10. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності	13	-	1	12
Тема 11. Організація праці менеджера	14	1	1	12
Тема 12. Самоменеджмент.	13	-	1	12
Тема 13. Основи проектного менеджменту	16	2	1	13
Тема 14. Управління змінами	14	1	1	12
Разом:	125	9	9	107
Усього годин:	180	14	14	152

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні засади менеджменту. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління	2
2	Основи менеджменту в охороні громадського здоров'я	3
3	Управління як процес. Технологічні та функціональні аспекти управління	3
4	Соціально-психологічні аспекти управління	3
5	Основи проектного менеджменту	3
	Всього лекційних годин	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Управління як процес. Технологічні та функціональні аспекти управління.	2
2	Соціально-психологічні аспекти управління	2

3	Правові основи менеджменту охорони громадського здоров'я	2
4	Прийняття та реалізація управлінського рішення	3
5	Організація праці менеджера	2
6	Управління змінами	3
	Всього годин практичних занять	14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні засади менеджменту. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління.	6
2	Тема 2. Основи менеджменту в охороні громадського здоров'я	9
3	Тема 3. Управління як процес. Технологічні та функціональні аспекти управління.	10
4	Тема 4. Соціально-психологічні аспекти управління	10
5	Тема 5. Правові основи менеджменту охорони громадського здоров'я	10
6	Тема 6. Прийняття та реалізація управлінського рішення.	12
7	Тема 7. Індивідуальні та колективні управлінські рішення	9
8	Тема 8. Організаційні структури управління	12
9	Тема 9. Управління персоналом	13
10	Тема 10. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності	12
11	Тема 11. Організація праці менеджера	12
12	Тема 12. Самоменеджмент.	12
13	Тема 13. Основи проектного менеджменту	13
14	Тема 14. Управління змінами	12
	Всього годин самостійної роботи студента	152

8. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент громадського здоров'я» здійснюється у формі самостійного опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичних та індивідуальних завдань, самостійної роботи та контрольних заходів. Лекції з навчальної дисципліни «Менеджмент громадського здоров'я» подано у вигляді структурованих матеріалів та у формі мультимедійних презентацій за кожною окремою темою календарного плану. Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу з окресленої проблематики та мають за мету

консультативно-оглядове означення проблеми і подання можливих напрямів її вирішення.

Практичні заняття призначені для детального розгляду окремих теоретичних положень навчальної дисципліни «Менеджмент громадського здоров'я», формування умінь та навичок практичного їх використання шляхом виконання практичних завдань.

Основними формами й методами самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни є повторення питань тем лекційних занять, опрацювання основної та додаткової рекомендованої літератури, періодичних видань, опрацювання інтернет-ресурсів; поглиблене вивчення окремих тем курсу, виконання індивідуальних, обов'язкових, додаткових та проблемних питань і завдань та виконання індивідуальних творчих завдань; словникова робота, аналіз, синтез, систематизація, порівняння, узагальнення явищ та фактів з метою підготовки відповідей на поставлені попередньо запитання; складання таблиць, графіків та схем; підготовка до виконання тестового підсумкового контролю знань. Обов'язкові завдання спрямовані на ґрунтовне засвоєння матеріалу, розглянутого на лекційних та практичних заняттях, та забезпечують самоконтроль з боку студентів за рівнем засвоєння дисципліни. Додаткові завдання, орієнтовані на поглиблення та розширення навчального матеріалу, виконуються на розсуд студентів та зараховуються до загальної рейтингової оцінки як додаткові бали. Процес самостійної роботи з обов'язковою та додатковою літературою дає студенту можливість проявити вміння знайти та відібрати необхідний матеріал з літературних та інших джерел, проаналізувати та систематизувати його.

9. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни або відокремлених за робочим навчальним планом.

Для контролю знань студентів з дисципліни розроблено завдання для підсумкового контролю з предмету.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою.

10.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
------------------------------------	--------------------	----------

Підготовка до занять	15	
Виконання практичних занять	40	
Виконання та захист індивідуальної навчально-дослідної роботи	20	необов'язкове завдання
Залік	45	
Разом:	100	

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

10.2. Умови нарахування балів

Критерії розроблені для переліку базових спеціальних компетенцій.

90 балів та вище виставляють за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, здатність пропонувати оригінальні рішення, критично оцінювати об'єктивну та суб'єктивну інформацію, здійснювати самооцінку, логічно і послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання нестандартних практичних задач. **100 балів** можуть бути виставлені за виконання обов'язкових завдань; **120 балів** – за додаткові необов'язкові завдання з тематики дисципліни.

70-89 балів виставляють за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які можуть містити неточності; за вміння аналізувати отриману інформацію та пропонувати нестандартні рішення, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних нестандартних задач, вміння аналізувати явища та пропонувати оригінальні рішення; мають місце окремі помилки.

50-69 балів виставляють за посередні знання навчального матеріалу, його розуміння, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання стандартних практичних задач, не завжди аргументовані відповіді; має місце значна кількість недоліків, у тому числі неточні, або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, за невпевненість під час пояснень теоретичних положень; відповідь задовольняє мінімальному позитивному рівню.

00-49 балів виставляють за відтворення обмеженої частини навчального матеріалу; при цьому – невміння його пояснити та вирішувати стандартні практичні задачі навіть за допомогою викладача; мають місце безсистемні фрагментарні знання навчального матеріалу, або їх відсутність; потребує повторного вивчення матеріалу.

При іншому наборі компетенцій та результатів навчальної дисципліни зміст критеріїв може бути іншим.

З метою полегшення користування комплексом типових критеріїв оцінювання та зменшення можливого суб'єктивізму викладачів рекомендується розробляти критерії оцінювання кожної незалежної змістової частини навчального матеріалу.

10.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка за чотирибальною національною шкалою
90 та вище	Відмінно
70–89	Добре
50–69	Задовільно
1–49	Незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни.
3. Конспект лекцій з дисципліни.
4. Питання для підсумкового контролю з дисципліни.
5. Матеріали дистанційного курсу в системі MOODLE.

12. Рекомендована література

Базова

1. Короленко В.В., Юрочко Т.П. Кадрова політика у сфері охорони здоров'я України в контексті європейської інтеграції: монографія К.:КіМ, 2018
2. Тимофіїва М.П. Психологія здоров'я: Навчальний посібник Чернівці: Книги - XXI, 2009
3. Чепига М.П. Стимуляція здоров'я та інтелекту: Навчальний посібник К.: Знання, 2006
4. Квик Дж. К. Здоровье руководителя: Глазами газеты "Financial Times» Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003
5. Дафт Р.Л. Менеджмент: учебник СПб.: Питер, 2016

Допоміжна

1. Баєва О. В. Основи менеджменту охорони здоров'я: Навч.-метод.посіб. — К.: МАУП, 2007. — 328 с.
2. Державна політика з охорони громадського здоров'я в Україні: Навч. посіб./ І. М. Солоненко; Кер. авт. кол. Л. І. Жаліло. — К.: Вид-во НАДУ, 2004. — 116 с.
3. Киржнер Л. А. Менеджмент организаций: учебное пособие / Л. А. Киржнер, Л. П. Киенко, Т. И. Лепейко, А. М. Тимонин – К. : КНТ, 2006. – 688 с.
4. Менеджмент організацій (у питаннях та відповідях): навч. посіб. / [Кучеренко Д. Г. та ін.]; Ін-т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. - К. : ІПК ДСЗУ, 2010. - 290 с.
5. Менеджмент організацій : [навч. посіб. для студ.] / [Г. В. Лагутін, В. О. Поколенко, Г. М. Рижак та ін.]; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. - К. : КНУБА, 2012. - 95 с.

6. Менеджмент організацій : для самост. вивч.: навч. посіб. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. - К. : Кондор, 2009. - 376 с.
7. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. - Київ : Знання, 2012. - 503 с.
8. Менеджмент організацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Ю. Лінькова; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». - Х. : НТУ «ХПІ», 2012.
9. Менеджмент організацій і адміністрування : навч. посіб. / [Є. В. Лазарева, О. В. Тарасова, О. О. Євтушевська та ін.]; за ред. Гончарука А. Г.; Одес. нац. акад. харч. технологій. - Одеса: Фенікс, 2013. - 299 с.
10. Менеджмент організацій: теоретико-прикладний аспект : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. Ю. Амосов та ін.]; за заг. ред.: О. Ю. Амосов, В. В. Мамонова; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. - Х. : ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. - 207 с.
11. Основи громадського здоров'я: теорія і практика [навчально-методичний посібник] / За заг. ред. О.В. Безпалько. – Ужгород. : ВАТ «Патент», 2008.
12. Охорона громадського здоров'я: управлінські аспекти / Л. Жаліло, І. Солоненко, Б. Волос та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 140 с.
13. Рингач Н.О. Громадське здоров'я як чинник національної безпеки : монографія / Н.О. Рингач : НАДУ, 2009. – 296 с.

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я – www.who.int
2. Европейская база данных «Здоровье для всех» – www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини – www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека – www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE – www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я – www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань – www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України – www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх» – <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Журнал British Medical Journal – www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine – www.evidence-basedmedicine.com

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ:

1. Загальні поняття та визначення: менеджмент, менеджер, організація, рівні управління тощо
2. Історичні етапи розвитку менеджменту.
3. Наукові школи менеджменту.
4. Підходи до управління: кількісний, процесний, системний, ситуаційний.

5. Стилi та методи управлiння.
 6. Вимоги до сучасного менеджера. Ролi менеджера.
 7. Громадське здоров'я як система i об'єкт управлiння.
 8. Особливостi управлiння в сферi громадського здоров'я.
 9. Внутрiшнє та зовнiшнє середовище органiзацiї.
 10. Соцiальна вiдповiдальнiсть системи громадського здоров'я та соцiальна ефективнiсть управлiння в нiй.
 11. Етика в дiяльностi керiвника рiзного рiвня управлiння.
 12. Роль керiвника в дiяльностi органiзацiй у сферi громадського здоров'я.
- Використання сучасних пiдходiв щодо оптимiзацiї управлiння в сферi охорони здоров'я.
13. Процесний пiдхiд до управлiння. Його реалiзацiя в сучасному менеджментi.
 14. Характеристика основних функцiй управлiння.
 15. Планування – поняття про стратегiю, мету, характеристика планiв для рiзних рiвнiв управлiння в громадському здоров'ї.
 16. Розподiл працi при управлiннi в сферi громадського здоров'я.
 17. Особливостi управлiнськoї працi. Технологiї управлiнськoї дiяльностi.
 18. Особливостi управлiнськoї працi. Функцiональнi особливостi здiйснення управлiнськoї дiяльностi.
 19. Психологiчнi особливостi теорiї поведiнки особистостi. Поведiнка особистостi в групi.
 20. Внесок школи людських вiдносин та поведiнкових наук в сучасний менеджмент. Психотипи людини та їх значення в менеджментi.
 21. Роль особистостi та особистiсного в забезпеченнi ефективного управлiння органiзацiєю або сферою. Соцiально-психологiчнi iнструменти управлiння.
 22. Особистiснi якостi керiвника як передумова ефективного менеджменту. Риси ефективного керiвника.
 23. Лiдерство як умова ефективного менеджменту в сучасних умовах.
 24. Основнi нормативно-правовi документи у сферi громадського здоров'я. Мiжнароднi правовi документи в сферi громадського здоров'я.
 25. Нормативно-правове поле дiяльностi Центру громадського здоров'я, його повноваження та сфера вiдповiдальностi.
 26. Поняття про органiзацiйно-правовi форми здiйснення господарськoї дiяльностi. Їх види та особливостi. Застосування рiзних органiзацiйно-правових форм господарювання в сферi громадського здоров'я.
 27. Управлiнськi рiшення: їх сутнiсть.
 28. Сутнiсть процесу прийняття управлiнських рiшень. Управлiнськi рiшення як продукт управлiнськoї дiяльностi.
 29. Види управлiнських рiшень та їх класифiкацiя.
 30. Етапи процесу прийняття управлiнських рiшень.

31. Методи прийняття управлінських рішень.
32. Умови та чинники, які впливають на прийняття управлінського рішення. Особливості прийняття рішень в охороні здоров'я.
33. Організація виконання управлінських рішень. Типи контролю, характеристика етапів процесу контролю в охороні здоров'я.
34. Сутність та відмінності індивідуальних та колективних управлінських рішень. Методи та прийоми прийняття індивідуальних та колективних управлінських рішень.
35. Види організаційних структур.
36. Централізація та децентралізація влади в організації.
37. Формування організаційних структур управління організаціями в сфері громадського здоров'я. Види зв'язків при управлінні в сфері громадського здоров'я.
38. Поняття про посадові інструкції.
39. Сутність персоналу та кадрового забезпечення.
40. Управління персоналом: суть, завдання, основні принципи та методи.
41. Кадрова політика. Організаційне забезпечення управління персоналом.
42. Кадрове планування. Форми та методи комплектування організації персоналом. Професійний розвиток та навчання персоналу. Розвиток кар'єри та адаптація персоналу.
43. Організація робочого місця та використання робочого часу. Оцінка, оплата й мотивація персоналу.
44. Значення інформації в менеджменті у сфері громадського здоров'я. Сутність та види управлінських комунікацій.
45. Канали передачі інформації. Класифікація інформаційних повідомлень та методи їх оцінювання якості. Перешкоди передачі інформації та можливі заходи щодо їх усунення або зменшення.
46. Проблеми управління інформаційними потоками. Поняття про документообіг в сфері охорони здоров'я.
47. Сучасні методи передачі інформації в роботі керівника в сфері громадського здоров'я.
48. Зв'язки з громадськістю у сфері громадського здоров'я. PR. Публічні виступи.
49. Сутність організації робочого місця менеджера. Оснащення робочого місця. Планування робочого місця менеджера та використання технічних засобів управління.
50. Наради та переговори.
51. Планування робочого часу та визначення пріоритетів. Делегування повноважень.
52. Сутність самоменеджменту та можливості його застосування. Тайм-менеджмент. Психологічні основи управління часом в діяльності керівника в сфері громадського здоров'я.

53. Управління персональним професійним зростанням: планування, впровадження та контроль.

54. Використання сучасних методів управління самоосвітою протягом життя.

55. Особливості проектного менеджменту. Проект як об'єкт управління.

56. Типологізація і класифікація проектів. Основні характеристики та характерні ознаки проекту.

57. Зацікавлені сторони (учасники) проекту. Життєвий цикл проекту.

58. Зміни в організації: сутність, поняття, етапи. Опір змінами, характерні причини опору змінами.

59. Планування змін. Стратегічний менеджмент в ході впровадження змін. Управління процесом змін. Роль керівника в процесі впровадження змін.

60. Особливості впровадження змін в управління охороною громадського здоров'я.